Nr. 16. **Warszawa, dnia 15 października 1930 r.** **Rok XIII.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 434-18.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 8 października Nr. 69 Rok 1930

Poz. 548. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 października 1930 r. o zatwierdzeniu zmiany art. 56 statutu Banku Polskiego.

Poz. 549. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 1930 r. zmieniające rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych.

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) oraz art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) w brzmieniu zmienionem rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 808), z dnia 20 grudnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 952) i z dnia 8 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 186) zmienia się w następujący sposób:

1) w § 1 powyższego rozporządzenia dodaje się po ustępie 1 nowy ustęp o następującem brzmieniu:

„Do lokalów reprezentacyjnych zalicza się także mieszkania, które Prezydent Rzeczypospolitej przyznaje funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym w gmachach przeznaczonych dla celów reprezentacyjnych".

2) W ustępie pierwszym § 2 powyższego rozporządzenia dodaje się w dalszym ciągu następujące zdanie jako końcowe: „O ileby jednak przysługujący dodatek na mieszkanie był wyższy od kwoty, która należałaby się za dane mieszkanie służbowe przy zastosowaniu § 3 względnie 4 niniejszego rozporządzenia, wówczas opłatę za mieszkanie służbowe pobiera się w wysokości, obliczonej według podanych paragrafów".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Skarbu, Robót Publicznych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Spraw Wojskowych i Rolnictwa.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem postanowienia § 1 pkt. 1, które uzyskuje moc obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1930 r.

Poz. 550. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 sierpnia 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Skarbu o kategorjach sklepów spożywczych i warunkach, jakim winny odpowiadać jadłodajnie.

Na podstawie art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) zarządza się co następuje:

§ 1. Za sklepy spożywcze w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) oprócz wymienionych w art. 2 tego rozporządzenia jatek z mięsem i wędliniarń uważa się sklepy, poświęcone wyłącznie detalicznej sprzedaży wszelkiego rodzaju artykułów żywności, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak:

sklepy z pieczywem, nabiałem, jajami, rybami, dziczyzną, konserwami, owocami, jarzynami, cukrem, solą, herbatą, kawą, słodyczami jak cukierkami, czekoladkami, ciastkami, piernikami i t. p. artykułami żywności oraz z towarami winno-kolonjalno-korzennemi.

W gminach wiejskich i miejskich, liczących poniżej dziesięciu tysięcy mieszkańców, w których nie istnieją lub istnieją w niedostatecznej ilości sklepy spożywcze, wyliczone w niniejszym paragrafie, mogą być uznane przez powiatową władzę administracji ogólnej za sklepy spożywcze także te sklepy, które w przeważającej części zajmują się sprzedażą artykułów spożywczych.

§ 2. Zakłady zaliczone do jadłodajni, winny niezależnie od wymagań specjalnych, ustalonych obowiązującemi przepisami dla poszczególnych rodzajów tych zakładów, odpowiadać następującym warunkom:

a) prowadzić jako główny przedmiot handlu sprzedaż napojów i pokarmów do spożycia na miejscu; sprzedaż artykułów żywności do spożycia poza miejscem sprzedaży jest dozwolona tylko w godzinach określonych dla samodzielnych sklepów, prowadzących sprze-

daż tego rodzaju artykułów; sprzedaż napojów i pokarmów przygotowanych w jadłodajni, celem spożycia poza miejscem sprzedaży może się odbywać w godzinach otwarcia jadłodajni;

b) posiadać, stosownie do rodzaju zakładu, napoje i pokarmy, których spis powinien znajdować się w lokalu zakładu w miejscu widocznem;

c) mieścić się w oddzielnych lokalach niepołączonych z mieszkaniami i składających się najmniej z 2-ch pomieszczeń, z których jedno ma być odpowiednio urządzone do przygotowywania pokarmów oraz przechowywania i zmywania niezbędnych naczyń kuchennych i zastaw stołowych — drugie zaś — dla spożywania napojów i pokarmów.

Dopuszczalne jest połączenie jadłodajni z mieszkaniem zapomocą korytarza lub kantorku;

d) dla przechowywania wierzchniej odzieży gości posiadać szatnie pod opieką zakładu albo wieszadła na ten cel w pobliżu stolików.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia następnego po ogłoszeniu, jednakże postanowienia punktu c) § 2 w stosunku do istniejących jadłodajni nabierają mocy obowiązującej z dniem 1 kwietnia 1931 r.

W wyjątkowych wypadkach wojewódzka władza administracji ogólnej może poszczególnym jadłodajniom przedłużyć termin zastosowania się do postanowień punktu c) § 2 niniejszego rozporządzenia, jednakże na czas nie dłuższy niż do 31 grudnia 1931 r.

Poz. 551. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 sierpnia 1930 r. o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 4 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Poz. 552. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 9 września 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zmianie rozporządzenia o państwowej pomocy kredytowej przy scalaniu gruntów.

Poz. 553. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych o wysokości opłat notarjalnych związanych ze sprzedażą działek przy parcelacji dokonywanej na mocy ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Poz. 554. Rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych łącznie, w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowych i Robót Publicznych z dnia 13 września 1930 r. w sprawie przepisów higjeny i bezpieczeństwa, obowiązujących przy przygotowywaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające oraz przy wykonywaniu robót malarskich, przy których używane są te farby i pasty.

Na podstawie art. 6 p. 2 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1927 r. w sprawie produkcji, przywozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544) oraz art. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325) zarządza się co następuje:

§ 1. Przygotowywanie gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające, jak również wykonywanie w pracowniach robót malarskich, przy których stosowane są wyżej wymienione produkty, może się odbywać wyłącznie w specjalnie na ten cel przeznaczonych pomieszczeniach.

Pomieszczenia te nie mogą łączyć się bezpośrednio z żadnemi pomieszczeniami niewchodzącemi w skład zakładu pracy. Przepis ten nie dotyczy już istniejących pracowni malarskich, zatrudniających mniej niż 5 pracowników.

§ 2. Pomieszczenia, wymienione w § 1, winny odpowiadać następującym warunkom:

1) na każdego pracownika powinno przypadać przynajmniej 12 metrów sześciennych powietrza i 3 metry kwadratowe podłogi, przyczem wysokość pomieszczenia nie może być mniejsza od 3 metrów;

2) podłoga powinna być równa, gładka i szczelna, umożliwiająca łatwe i skuteczne usuwanie pyłu i kurzu;

3) ściany i powały pomieszczeń winny posiadać równą, gładką i szczelną powierzchnię; do wysokości 1,5 metra ściany winny być malowane olejno lub wykładane płytami glazurowanemi. Podłoga winna być przynajmniej raz dziennie dokładnie obmywana, ściany zaś przynajmniej raz na tydzień;

4) w każdem z pomieszczeń winny znajdować się i być używane urządzenia wentylacyjne, o ile możności mechaniczne. Wentylacja w pomieszczeniach, w których odbywa się przygotowywanie farb i past wymienionych w § 1, winna być tak urządzona, aby powietrze zużyte i nieczyste było ssane u spodu pracowni, a powietrze świeże doprowadzane zzewnątrz na wysokości co najmniej 2 m. ponad podłogą.

Przedmioty niepodlegające zmywaniu powinny być odkurzane, przyczem jeśli nie są stosowane mechaniczne przyrządy do wsysania kurzu — personel winien być odpowiednio zabezpieczony (§ 5 ustęp trzeci).

W pracowniach już istniejących w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wy-

sokość może być mniejsza niż 3 metry, nie mniejsza jednak niż 2,8 metra, o ile wszystkie inne warunki odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia.

§ 3. W pomieszczeniach przyległych do miejsc pracy, wymienionych w § 1 ust. 1, powinny być urządzone umywalnie z wodą ciepłą i zimną (przynajmniej 1 na 5 osób), szatnia lub szafa do ubrań, w której pracownicy będą przechowywali oddzielnie odzież roboczą, oddzielnie ubranie własne, wreszcie jadalnia.

Pomieszczenia te winny być czysto utrzymywane, dostatecznie oświetlone, dobrze przewietrzane i ogrzewane i zabezpieczone przed wnikaniem pyłu, kurzu i szkodliwych wyziewów z pracowni.

Przy każdej pracowni winna znajdować się odpowiednio zaopatrzona skrzynka opatrunkowa.

§ 4. Jeżeli roboty prowadzone są poza zakładem pracy i trwają dłużej niż 7 dni w jednej miejscowości (dzielnicy miasta), przyczem zatrudnionych jest nie mniej niż 5 pracowników, pracodawca obowiązany jest dać do dyspozycji pracowników pomieszczenie dla przechowywania odzieży, w którem winna się znajdować umywalnia z ciepłą i zimną wodą oraz stół. Pomieszczenie to w porze chłodnej winno być ogrzewane.

§ 5. Pracodawca powinien bezpłatnie dostarczyć pracownikom odzieży roboczej, obuwia i nakrycia głowy oraz przestrzegać tego, ażeby pracownicy je nosili; odzież robocza i nakrycie głowy winny być co najmniej raz na tydzień prane na rachunek pracodawcy i utrzymywane w stanie używalności.

Pracodawca powinien nadto dostarczyć pracownikom dobrej wody do picia, szklanek, wody do mycia, szczotek, mydła w dostatecznej ilości i ręczników przynajmniej po jednym na pracownika tygodniowo.

Przy robotach, przy których niemożliwe jest zupełne zabezpieczenie pracowników od szkodliwych pyłów, pracodawca powinien zaopatrzyć ich w maski ochronne, połączone z ubraniem oraz w rękawice.

§ 6. Poza miejscem pracy i magazynem nie wolno w pomieszczeniach zakładu przechowywać ani używać produktów, wymienionych w § 1.

Gotowe farby, lakiery, pasty i kity powinny być oddawane do użytku i przechowywane w naczyniach, na których zaznaczono w sposób łatwo dostrzegalny i zrozumiały, że zawartość ich jest trująca oraz, że zawierają one związki ołowiu, wymienione w § 1.

§ 7. Tłuczenie, mielenie, miażdżenie oraz zaprawianie przed ugniataniem olejem, pokostem lub lakierem bieli ołowianej, siarczanu ołowiu i innych produktów, związki te zawierających, odbywać się może wyłącznie w zamkniętych aparatach, posiadających wyciągi wytwarzające w nich stale ciśnienie niższe niż atmosferyczne.

§ 8. Przy robotach malarskich, lakierniczych i pokostniczych należy używać farby, lakiery, pokosty i kity, zawierające biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne związki ołowiu, tylko pod postacią past, farb i lakierów gotowych do użytku.

Zabrania się stosowania: bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych produktów, zawierających te związki ołowiu, w malarstwie budowlanem wewnątrz budynków. Zakaz ten nie dotyczy farb białych zawierających najwyżej 2% ołowiu.

Przy robotach malarskich wewnątrz zakładów przemysłowych używanie bieli ołowianej, siarczanu ołowiu i innych produktów, zawierających te związki ołowiu, dozwolone jest tylko o tyle, o ile inspektor pracy w porozumieniu z właściwą władzą sanitarną i po zasięgnięciu opinji organizacyj pracodawców i pracowników uzna to za niezbędne w myśl przepisów wydanych na podstawie punktu 3 art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544).

§ 9. Nie wolno wykonywać prac malarskich przy pomocy przyrządów rozpylających, jeżeli użyte być mają substancje wymienione w § 1, o ile pracownicy nie są zabezpieczeni w maski ochronne z okularami, ściśle przylegające do ubrań i w rękawice.

§ 10. Nie wolno stosować szlifowania i skrobania na sucho, powierzchni krytych produktami, zawierającemi biel ołowianą i siarczan ołowiu.

Materjały zeskrobywane winny być usuwane w stanie wilgotnym.

§ 11. Pracownicy obowiązani są:

1) używać przy pracy odzieży roboczej, obuwia, nakryć głowy i w razie potrzeby środków ochronnych, dostarczanych bezpłatnie przez pracodawców;

2) myć dokładnie twarz i ręce wodą z mydłem i płukać usta przed jedzeniem i po skończeniu pracy;

3) w pracowni nie jeść, nie pić i nie używać tytoniu pod żadną postacią;

4) nie przechowywać w pracowni żadnych pokarmów i napojów, ani ubrania własnego;

5) nie sprowadzać na teren zakładu pracy i nie używać tamże trunków alkoholowych;

6) nie chodzić podczas pracy boso;

7) nie zabierać do mieszkania produktów, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i innych produktów ołów zawierających.

§ 12. Młodocianych poniżej lat 18 oraz kobiet bez względu na wiek nie wolno zatrudniać przy robotach, przy których używane są biel ołowiana, siarczan ołowiu oraz inne produkty, związki te zawierające, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 2 art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 544).

Osób wymienionych w ustępie pierwszym nie wolno zatrudniać przy czyszczeniu miejsca pracy lub warsztatów, w których wykonywane są tego rodzaju roboty. Nie wolno ich również zatrudniać przy czyszczeniu odzieży roboczej osób, prace takie wykonywających.

§ 13. Wstęp do pracowni, w których używane są biel ołowiana, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające, jest zabroniony osobom, nie zatrudnionym w tychże pracowniach.

§ 14. Kierownik zakładu pracy winien na swój koszt poddać każdego nowowstępującego do zakładu pracy badaniu lekarskiemu przez lekarza, wyznaczonego w porozumieniu z inspektorem pracy i lekarzem powiatowym i żądać przedstawienia pisemnego zaświadczenia, że stan zdrowia pracownika nie stanowi przeszkody w zatrudnieniu przy robotach, wymienionych w § 1.

Pracownicy, których dotyczy niniejsze rozporządzenie, winni przynajmniej raz na 3 miesiące przedstawić kierownictwu zakładu zaświadczenie kasy chorych o stanie zdrowia.

Kierownik zakładu winien na podstawie zaświadczeń, o których mowa w ustępie poprzednim, a które powinny być przechowywane, prowadzić księgę kontroli, której wzór załącza się do niniejszego rozporządzenia (załącznik Nr. 1). W razie nieprzedstawienia przez pracownika tych zaświadczeń, kierownik zakładu obowiązany jest zawiadomić o tem inspektora pracy i lekarza powiatowego.

W razie zatrucia ołowiem pracownika kierownik zakładu winien na żądanie inspektora pracy lub lekarza powiatowego usunąć pracownika od robót wymienionych w § 1 i w razie możności przenieść go do oddziałów, w których zatrucie ołowiem nie grozi; przy poprzednich robotach może on być zatrudniony dopiero po przedstawieniu kierownikowi zakładu świadectwa lekarza kasy chorych lub lekarza urzędowego, że odzyskał zupełnie zdrowie.

§ 15. W każdej pracowni kierownik zakładu winien wywiesić na widocznem miejscu czytelny odpis niniejszego rozporządzenia oraz na żądanie inspektora pracy plakaty ostrzegawcze, wskazane przez niego, informujące w sposób poglądowy i dobitny o niebezpieczeństwie, grożącem życiu i zdrowiu pracownika. Miejsce umieszczenia odpisu rozporządzenia i plakatów wskazuje inspektor pracy.

Każdy pracownik, przystępujący do pracy, powinien otrzymać od kierownika zakładu egzemplarz niniejszego rozporządzenia oraz egzemplarz dołączonych do niniejszego rozporządzenia „Wskazówek higjenicznych dla pracowników, stosujących produkty, ołów zawierające" (załącznik Nr. 2).

§ 16. Winni niezachowania przepisów niniejszego rozporządzenia ulegną karze przewidzianej w obowiązujących przepisach.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 3 miesiące po ogłoszeniu.

Jednocześnie tracą moc rozporządzenie Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dn. 15 kwietnia 1908 r., którem wydaje się przepisy dla ochrony życia i zdrowia osób zajętych zawodowo robotami pokostniczemi, lakierniczemi i malarskiemi (Dz. u. p. austr. Nr. 81) oraz §§ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 11 rozporządzenia w sprawie zakładów pracy, w których wykonywane są roboty malarskie, lakiernicze i pokostnicze z dnia 27 czerwca 1905 r. (Dz. U. Rz. str. 555).

Załącznik Nr. 1.

Księga kontroli zdrowotności pracowników zatrudnionych przy przygotowywaniu gotowych do użytku farb i past, zawierających biel ołowianą, siarczan ołowiu i inne produkty związki te zawierające, lub przy robotach malarskich (lakierniczych i pokostniczych) przy których stosowane są te farby.

Firma i adres zakładu pracy ....

Imię i nazwisko właściciela lub kierownika zakładu pracy ....

Imię i nazwisko adres robotnika	Wiek	Płeć	Data wstąpienia do zakładu pracy	Odkąd pracuje w danym zawodzie	Rodzaj pracy teraźniejszej	Czem zajmował się poprzednio	Zaświadczenie lekarskie w ciągu r. 19......				Data zachorowania i rodzaj choroby	Data wyzdrowienia	Data opuszczenia zakładu	Uwagi
							1-szy kwartał	2-gi kwartał	3-ci kwartał	4-ty kwartał				

Załącznik Nr. 2.

Wskazówki higjeniczne dla pracowników stosujących produkty, zawierające ołów.

Każdy pracownik stosujący ołów lub związki ołowiu (jak minja, biel ołowiana, siarczan ołowiu, octan ołowiu i t. p.) narażony jest na zatrucie ołowiem, o ile nie stosuje się do środków zapobiegawczych. Niebezpieczeństwo zatrucia jest tem groźniejsze, że obecność ołowiu nie uwidacznia się i że ołów przenika powoli bez wiedzy poszkodowanego do jego organizmu.

Zatrucie zwykle jest wywołane przez to, że albo wdycha się ołów do płuc podczas pracy w postaci pyłu, albo ołów przystaje w nieznacznych ilościach do rąk, ubrania, włosów i stąd przedostaje się do narządów trawienia przy jedzeniu, piciu, paleniu, zażywaniu tabaki i żuciu tytoniu.

W ten sposób ołów powoli przenika do organizmu i wywołuje objawy zatrucia po pewnym czasie w zależności od ilości wchłoniętej trucizny oraz odporności organizmu pracownika.

Jeżeli na dziąsłach przy samych zębach ukaże się szaroniebieska obwódka, pracownik odczuwa bóle w żołądku, traci na wadze lub zauważył zmniejszenie siły chwytu, jest to dowodem, że w organizmie znajduje się już znaczna ilość ołowiu i że grozi zatruciem organizmu.

Powyższe objawy są więc pierwszem ostrzeżeniem dla pracownika i winien on niezwłocznie zastosować wszystkie możliwe środki ostrożności, ażeby ochronić organizm od dalszego wchłaniania ołowiu.

W przeciwnym razie występują w pełni objawy zatrucia czasami szybko, czasami zaś zwolna w ciągu kilku tygodni lub miesięcy, przyczem objawy mogą być przez dłuższy czas słabe, albo odrazu bolesne i groźne, jak kolka, porażenie mięśni, nerwów, choroby umysłowe i t. p.

Środki zapobiegawcze.

Zatruciu ołowiem można zapobiec przez ścisłe przestrzeganie czystości i zastosowanie środków ostrożności.

W tym celu:

1) należy w miarę możności chronić ręce i ubranie od zetknięcia się z produktami, zawierającemi ołów;

2) podczas pracy nie powinno się dotykać ust, a więc również nie jeść, nie palić, nie żuć tytoniu, ani też zażywać tabaki. Cygara, papierosy, tabaka, fajka nie powinny być zabierane ze sobą do miejsca pracy;

3) posiłek wolno przyjmować dopiero po zdjęciu ubrania roboczego i gruntownem umyciu twarzy i rąk wodą z mydłem przy użyciu szczotki do rąk; również należy oczyścić włosy;

4) przy pracy winna być noszona specjalna odzież robocza;

5) celem ochrony przed pyłem ołowianym konieczne jest używanie respiratorów, wilgotnych gąbek lub opasek gazowych, osłaniających usta i nos, jeżeli pył nie jest natychmiast usuwany w miejscu powstawania. Pożywne, bogate w tłuszcze pokarmy, a więc i mleko, czynią organizm odporniejszym;

6) mylny jest jednak ogólnie przyjęty pogląd, że stałe zażywanie pewnych środków leczniczych albo, że picie mleka w zupełności chroni przed zatruciem ołowiem; używanie trunków wyskokowych, specjalnie wódki, sprzyja zatruciu ołowiem i winno być z tego powodu unikane;

7) ruch na powietrzu, gimnastyka, kąpiele nadają organizmowi odporność i winny być wobec tego zalecane;

8) ponieważ początkowe objawy zatrucia nie dadzą się narazie określić, należy w myśl obowiązujących w zakładzie pracy przepisów w terminach, w tych przepisach podanych, zgłaszać się do właściwego lekarza kasy chorych;

9) jeżeli pracownik, który stosuje przy pracy związki ołowiane poczuje ból w żołądku, zauważy stratę na wadze, zatwardzenie, zmniejszenie siły chwytu lub szaroniebieskie obwódki przy zębach, winien on niezwłocznie zwrócić się do lekarza kasy chorych nadmieniając, że stosuje przy pracy ołów.

---

z 14 października Nr. 70 Rok 1930

Poz. 555. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 19 września 1930 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1929 r. o urzędowem badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju.

Na podstawie art. 21 punkty d), e), f) i art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 29 stycznia 1929 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o urzędowem badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 305) wprowadza się następującą zmianę:

W załączniku Nr. 16 do tego rozporządzenia w punkcie 4 po ustępie pierwszym dodaje się nowy ustęp o następującej treści:

„Minister Rolnictwa może zezwolić na zastosowanie peklowania (solenia) do mięsa, tkanki tłuszczowej i narządów uznanych za warunkowo zdatne z powodu wągrów (cysticercus cellulosae) w tych rzeźniach, które są zaopatrzone

w urządzenia zabezpieczające należyte przeprowadzenie tego zabiegu".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 556. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 17 września 1930 r. o zmianie rozporządzenia tychże Ministrów z dnia 1 kwietnia 1930 r. o ustanowieniu cła wywozowego od pierza i puchu.

Poz. 557. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 29 września 1930 r. w sprawie zwrotu ceł przy wywozie zbóż, produktów przemiału i słodu.

Poz. 558. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 października 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy huta „Laura" w Siemianowicach i innych.

Poz. 559. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 października 1930 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom zakładów pracy: „Śląskie Kopalnie i Cynkownie Sp. Akcyjna", Kopalnia Kruszcu i Płócznia „Cecylja", „W. Fitzner" Sp. Akcyjna — Fabryka Kotłów w Siemianowicach, Sp. Akc. „Ferrum" w Katowicach II.

Poz. 560. Oświadczenie Rządowe z dnia 2 września 1930 r. w sprawie zgłoszenia przez Rząd Wielkiej Brytanji w imieniu związku Australijskiego Państw, Dominjum Nowej Zelandji oraz Unji Południowo Afrykańskiej przystąpienia do Międzynarodowego Protokółu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych, oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 561. Oświadczenie Rządowe z dnia 2 września 1930 r. w sprawie przystąpienia Persji do Międzynarodowego Protokółu dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 562. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 września 1930 r. w sprawie przystąpienia Iraku, Norwegji oraz Guyany Brytyjskiej do Międzynarodowej Konwencji o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie dnia 12 września 1923 r.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 1 października Nr. 227 Rok 1930

Poz. 309. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 września 1930 r. w sprawie miejskiego biura statystycznego w Tomaszowie Mazowieckim.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 1922 r. w przedmiocie nałożenia obowiązku na władze i organa państwowe dostarczania miejskim biurom statystycznym posiadanych materjałów dla celów statystycznych („Monitor Polski" Nr. 238, poz. 159) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 1922 r. na biuro statystyczne miejskie przy magistracie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 2.

Wykonanie niniejszego zarządzenia porucza się Dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Sławoj Składkowski.

z 2 października Nr. 228 Rok 1930

Poz. 310. Okólnik Ministerstwa Skarbu ND/IV/1588/3/30 z dnia 18 września 1930 r. w sprawie stosowania konwencyjnej stawki celnej do orzechów.

Poz. 311. Okólnik Ministerstwa Skarbu D. IV. 1618/3/30 z dnia 22 września 1930 r. w sprawie wykonania polsko-rumuńskiej umowy handlowej i nawigacyjnej.

z 3 października Nr. 229 Rok 1930

z 4 października Nr. 230 Rok 1930

Poz. 312. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1930 r. o przymusowem wywłaszczeniu gruntu na rzecz Skarbu Państwa na cele rozszerzenia szpitala kolejowego św. Wojciecha w Warszawie na Pradze.

z 6 października Nr. 231 Rok 1930

Poz. 313. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1930 r. w sprawie wywłaszczenia 117 ha 6595 m² gruntu z majątku Sulbiny Górne, oraz Sulbiny Górne lit. A w powiecie garwolińskim.

Poz. 314. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 1930 r. o utworzeniu urzędów notarjuszy w Rykach i w Siedlcach w okręgu Sądu Okręgowego w Siedlcach.

Poz. 315. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 1930 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Czernikowie w okręgu Sądu Okręgowego we Włocławku.

z 7 października Nr. 232 Rok 1930

Poz. 316. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 września 1930 r. o wywłaszczeniu gruntów pod plac ćwiczeń i strzelnicę dla garnizonu Wilno.

Poz. 317. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 września 1930 r. w sprawie ustalenia stopy procentowej, pobieranej przy kredytowaniu należności celnych od towarów, sprowadzanych drogą morską przez Gdynię.

Poz. 318. Postanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej ustalające warunki wynagrodzenia za prace akordowe w rolnictwie na terenie województw poznańskiego i pomorskiego na rok służbowy 1930/31 przy kopaniu ziemniaków i buraków cukrowych.

z 8 października Nr. 233 Rok 1930

Poz. 319. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 1930 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Wolbromiu w okręgu Sądu Okręgowego w Sosnowcu.

Poz. 320. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 września 1930 r. o utworzeniu urzędu notarjusza w Mławie w okręgu Sądu Okręgowego w Mławie.

z 9 października Nr. 234 Rok 1930

z 10 października Nr. 235 Rok 1930

z 11 października Nr. 236 Rok 1930

Poz. 321. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 9 sierpnia 1930 r. w sprawie wylosowania obligacyj I-ej serji 5% państwowej renty ziemskiej.

z 13 października Nr. 237 Rok 1930

z 14 października Nr. 238 Rok 1930

Poz. 322. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 18 września 1930 r. L. D. VII. 750/2/30. w sprawie wydatków za ubiegłe okresy budżetowe, pokrywanych z kredytu bieżącego okresu budżetowego.

Do wszystkich władz centralnych.

W związku z okólnikiem z dnia 5 marca 1930 r. L. D. VII 1543/2/29 Ministerstwo Skarbu, w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli, oznajmia, że jako wydatki z ubiegłych okresów budżetowych, nadające się do pokrycia z kredytów bieżącego okresu budżetowego, należy uważać wydatki na pokrycie nieuregulowanych zobowiązań, względnie należności, zaciągniętych (powstałych) w poprzednich okresach budżetowych na potrzeby tychże okresów, które to zobowiązania (należności) powinny były obciążać właściwe kredyty ubiegłych okresów budżetowych.

z 15 października Nr. 239 Rok 1930

Poz. 323. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1930 r. w sprawie wywłaszczenia gruntów na rzecz rzymsko-katolickiej parafji w Łącznej, w gminie Suchedniów, w powiecie kieleckim.

Poz. 324. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 października 1930 r. w sprawie składu Wyższego Sądu Rozjemczego dla spraw górnośląskich bractw górniczych.

z 2 września Nr. 202 Rok 1930

Poz. 288. Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z Najwyższą Izbą Kontroli, zmieniające instrukcję z dnia 15 listopada 1928 r. w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe („Monitor Polski" Nr. 287 z r. 1928).

§ 1. Instrukcja z dnia 15 listopada 1928 r. w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe („Monitor Polski" Nr. 287 z r. 1928; Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 36, poz. 410), ulega następującym zmianom:

1) W § 2 po punkcie „j" wstawia się następujące dwa dalsze punkty:

„k) W tych samych rozmiarach, jakie określono wyżej w punkcie „j" przyznaje się niniejszem, a mianowicie na podstawie art. 3 (punktu 5) oraz art. 5 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. o popieraniu Polskiej Żeglugi Morskiej (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 891), utrzymanej w mocy w ustępie ostatnim art. 171 u. o. s., zwolnienie

od opłat stemplowych: Skarbowi Państwa, o ile chodzi o pisma, tyczące się statków morskich, których zarząd jest powierzony Państwowej Szkole Morskiej lub Urzędowi Morskiemu lub Morskiemu Instytutowi Rybackiemu.

W tych samych rozmiarach, jakie określono wyżej w punkcie „j", jest zwolnione od opłat stemplowych przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" a mianowicie na mocy art. 6 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. N. 38, poz. 379)".

2) Ustęp przedostatni § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Poza przypadkami wyjątkowemi, wymienionemi wyżej w punktach „a"—„l", Państwo Polskie jako takie nie jest zwolnione od opłat stemplowych".

3) W § 5 przy wyrazie ostatnim „umowy" umieszcza się odsyłacz następującej treści: **) Patrz nadto § 7a).

4) Po § 7 umieszcza się następujący § 7 a): „Jeżeli pismo, stwierdzające umowę, z istoty swej ma być zaopatrzone tylko w jeden podpis i to nie w podpis urzędu, zawierającego umowę, lecz w podpis współkontrahenta, to współkontrahent ma wręczyć urzędowi, zawierającemu umowę, jednocześnie z podpisanem przez siebie pismem, stwierdzającem zawarcie umowy, znaczki stemplowe (§ 6), względnie pokwitowanie kasy skarbowej (§ 7). Jeśliby tego nie uczynił, to urząd, zawierający umowę, przesyła Urzędowi Skarbowemu Podatków i Opłat Skarbowych (względnie Urzędowi Opłat Stemplowych), w którego okręgu urząd, zawierający umowę ma siedzibę, „zawiadomienie o dostrzeżonem naruszeniu ustawy o opłatach stemplowych" według wzoru 5 do § 75 r. w. s. Urząd Skarbowy na podstawie tego zawiadomienia wymierzy opłatę wraz z podwyżką stemplową (art. 42 u. o. s.).

Urząd, zawierający umowę, ma we właściwym czasie zawiadomić współkontrahenta o powyższym jego obowiązku oraz o skutkach niedopełnienia go, podając zarazem kwotę opłaty oraz czy opłata ma być uiszczona znaczkami stemplowemi, czy gotówką; w tym ostatnim wypadku urząd ma wręczyć współkontrahentowi polecenie poboru (§ 7).

Postępowanie urzędu, zawierającego umowę, po dostarczeniu przez współkontrahenta znaczków stemplowych, względnie pokwitowania kasy skarbowej, normują §§ 6 i 7.

Postępowanie, unormowane w niniejszym paragrafie, ma być stosowane w szczególności w przypadku, gdy przyjęcie oferty (zamówienia) jest umieszczone na tym samym papierze, na którym jest wypisana oferta (§ 19, ustęp drugi, zdanie drugie oraz ustęp trzeci, zdanie drugie), jak również w razie sporządzenia obligu (art. 114 u. o. s.), na mocy którego wierzycielem jest osoba, reprezentowana przez urząd, wymieniony w § 3 (oblig zatem podpisany tylko przez współkontrahenta, jako dłużnika)".

5) W § 11 ulega skreśleniu zdanie ostatnie ustępu pierwszego.

6) Po § 11 umieszcza się następujący nowy § 11 a): „Opłata stemplowa od umowy, na mocy której urząd bierze w najem nieruchomość (lokal), może być uiszczona ratami w ten sposób, że urząd potrąci poszczególne raty opłaty od poszczególnych rat czynszu najmu (komornego); każda rata opłaty wynosi w tym wypadku (w myśl art. 88 u. o. s.) 1% (z dodatkiem 10%) od danej raty czynszu najmu; jeżeli jednak jedna ze stron jest osobiście zwolniona od opłaty na mocy art. 16 u. o. s., to rata opłaty wynosi 1/2% (z dodatkiem 10%-owym) od danej raty czynszu najmu.

W przypadkach, o których mowa w niniejszym §-ie, urząd, zawierający umowę, ma sporządzić decyzję, wyjaśniającą zasady uiszczenia opłaty zgodnie z ustępem pierwszym niniejszego paragrafu. Na obu egzemplarzach pisma, stwierdzającego umowę, urząd zamieszcza następujące zaświadczenie: „Opłata stemplowa zostanie uiszczona ratami (§ 11 a i. s. u.) . . . . . . 19 . . . . r.".

7) W § 12, w zdaniu pierwszem, liczbę „11" zastępuje się oznaczeniem „11 a".

8) W § 13, w ustępie pierwszym, tekst: „(w przypadkach, których tyczy się § 8, ewentualnie też § 12)" zastępuje się tekstem następującym: „(w przypadkach, których tyczą się §§ 8 i 11 a, ewentualnie też § 12)".

W tymże § 13 ustęp drugi otrzymuje brzmienie następujące: „Przy umowach tego rodzaju urząd, zawierający umowę, ma jak najrychlej sporządzić decyzję, przewidzianą w §§ 9 względnie 10, 11, 11 a lub 12".

9) Numer odsyłacza do § 18, wyrażony mylnie liczbą 7, prostuje się na 12.

10) W § 19 przy końcu ustępu drugiego umieszcza się odsyłacz następującej treści: [13]) Patrz § 7 a).

11) W zdaniu pierwszem § 26 po wyrazach „rachunek nieopłacony" umieszcza się wyrazy: „lub niedostatecznie opłacony".

12) We wzorze 3 (do § 15) nagłówek „kwota należna" dotyczy tylko kolumn 8 i 9 a nie kolumn 8—10.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Monitorze Polskim".

Warszawa, dnia 11 sierpnia 1930 r.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Ignacy Matuszewski.*

Za Ministra Przemysłu i Handlu:

(—) *Kożuchowski*,
Podsekretarz Stanu.

UWAGA. Przedruk powyższy odnosi się do umieszczonej na stronie 627 (3) Dz. Urz. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 14 z r. 1930 wzmianki o treści „Monitora Polskiego" z d. 2 września 1930 r. Nr 202.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY
GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR.

z 16 sierpnia Nr. 7 Rok 1930.

59.
(2,17).

Przepisy legalizacyjne o przyrządach do mierzenia długości.

z dnia 7 lipca 1930 r.

Na podstawie art. 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. r. 1919 poz. 211 i Dz. U. R. P. r. 1928 r. poz. 308 i 661) oraz § 19 ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządzam co następuje:

Określenia.

§ 1.

Przyrządy do mierzenia długości są to przyrządy, w których przesuwany towar mierzony powoduje obrót bez poślizgu koła mierzącego. Liczba obrotów koła jest proporcjonalna do mierzonej długości. Długość tę wykazuje liczydło, uruchomiene przez koło.

Przepisy ogólne.

§ 2.

Przyrządy do mierzenia długości podlegają przepisom legalizacyjnym o narzędziach mierniczych wogóle (Dz. Urz. GUM poz. 29/11; POM 2,03/1), o ile nie zostają one zmienione przez przepisy niniejsze.

Typ przyrządu.

§ 3.

Typ przyrządu powinien być dopuszczony do legalizacji przez Główny Urząd Miar w myśl przepisów legalizacyjnych o narzędziach mierniczych wogóle (Dz. Urz. GUM poz. 29/11; POM 2,03/1 i Dz. Urz. GUM poz. 29/14; POM 2,03/1,2).

Zakres stosowania.

§ 4.

Przyrządy mogą służyć do mierzenia materjałów bławatnych i drutu.

Materjał.

§ 5.

Przyrządy mogą być wykonane tylko z metalu.

Wykonanie.

§ 6.

a) Wykonanie musi dawać pewność, że dowolny punkt na obwodzie koła mierzącego przejdzie podczas mierzenia drogę, równą długości mierzonego drutu bez poślizgu względem przesuwanego drutu.

b) Urządzenie wskazujące musi być zaopatrzone w mechanizm do nastawiania na zero.

c) Urządzenie wskazujące powinno wskazywać w przyrządach do mierzenia drutu przynajmniej całkowite metry, a w przyrządach do mierzenia materjałów bławatnych przynajmniej połówki decymetrów.

Oznaczenia.

§ 7.

a) Nad podziałką, obok niej albo przy urządzeniu wskazującem, musi być oznaczona jednostka długości, odpowiadająca liczbom podziałki lub urządzenia wskazującego (Dz Urz. GUM poz. 29/11; POM 2,03/1 § 15). Na kole mierzącem musi być również wyraźnie wskazana długość jego obwodu.

b) Bezpośrednio na przyrządzie lub na tabliczce na nim umocowanej musi być wskazana firma wytwórcy i znak typu przyrządu przepisany przez Główny Urząd Miar (§ 3).

c) Przyrządy do mierzenia materjałów bławatnych muszą być zaopatrzone w napis: „Użycie dla pluszowych i aksamitnych materjałów w z b r o n i o n e“

Przyrządy do mierzenia drutu, w których drut podczas odmierzania nie przesuwa się po prostej stycznej do koła mierzącego, ale częściowo lub całkowicie nawija się na koło, zaopatrzone być muszą w napis:

„Tylko dla drutu i linki drucianej grubości do . . . . *mm*“.

Granice uchybień.

§ 8.

a) W przyrządach do mierzenia materjałów bławatnych dopuszczalne granice uchybień wzorcowania wynoszą:

przy długości odmierzanej do 5 *m* włącznie . . . . 1,5 *cm*

przy długości odmierzanej większej od 5 *m* dla każdego pełnego lub rozpoczętego metra . . . . 0,3 *cm*.

b) W przyrządach do mierzenia drutu, podlegających legalizacji głównej, dopuszczalna

granica uchybień długości obwodu koła mierzącego wynosi jedną pięć setną tego obwodu.

§ 9.

Granice uchybień użytkowych są dwa razy większe od granic wzorcowania.

Cechowanie.

§ 10.

a) Przyrządy do mierzenia długości materjałów bławatnych cechuje się w miejscach, wskazanych w rozporządzeniach o aprobacie poszczególnych typów.

b) W przyrządach do mierzenia długości drutu cechy urzędu i roczną umieszcza się na przedniej stronie koła mierzącego.

Oprócz tego cechę urzędu nakłada się na powierzchni mierzącej (obwodzie) koła oraz zabezpiecza się połączenie koła mierzącego z urządzeniem wskazującem. Pozatem cechy zabezpieczające powinny znajdować się w miejscach wskazanych w rozporządzeniach o aprobacie poszczególnych typów.

Ważność cechy.

§ 11.

Okres ważności cechy trwa lat trzy, licząc od 1-go stycznia tego roku, w którym cecha została nałożona.

Postanowienia końcowe.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR
(—) inż. Z. Rauszer

IV.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

ROZPORZĄDZENIE

Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 6 października 1930 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnych Komisarzy do spraw walki z epidemjami.

Na podstawie art. 3 ust. 1 lit. d. ustawy z dn. 14 lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 388) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuje się urzędy Nadzwyczajnych Komisarzy do spraw walki z epidemjami na obszarze wszystkich województw, z wyjątkiem województwa śląskiego, i na obszarze m. st. Warszawy na czas do dn. 31 grudnia 1930 r.

§ 2.

Pełnienie Urzędu Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami porucza się Wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, każdemu na podległym mu obszarze.

§ 3.

Powołanym na mocy niniejszego rozporządzenia Nadzwyczajnym Komisarzom do spraw walki z epidemjami przekazuje się uprawnienia, wymienione w art. 2 oraz w art. 3 ust. 1) lit. a, pkt. 2) i lit. c, ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 388) z tem zastrzeżeniem, iż powszechnie obowiązujące rozporządzenia w dziedzinie zwalczania epidemij mogą być wydawane tylko za uprzednią zgodą Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) Sławoj Składkowski
Naczelny Nadzwyczajny Komisarz
do spraw walki z epidemjami.

V.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

323.

Okólnik Nr. 175

z dnia 30 września 1930 r.

(Z. Z. 2987/30) obowiązkowa rejestracja zachorowań na twardziel (Rhinoscleroma).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Lata powojenne wykazały, że przewlekła choroba zakaźna twardziel (Rhinoscleroma) zaczyna się powoli szerzyć w całej prawie Europie. Spostrzeżenia te potwierdzone zostały przez Czechosłowację, Jugosławję, Włochy i Szwaj-

carję. W Rzeczypospolitej Polskiej również liczba przypadków twardzieli znacznie wzrosła, gdyż przypadki jej zaczynają się pojawiać w miejscowościach gdzie dotychczas wcale albo rzadko były notowane. Naprzykład na Wileńszczyźnie, gdzie przed wojną lekarze specjaliści prawie jej nie spotykali, obecnie klinika otolaryngologiczna corocznie notuje po kilkanaście nowych przypadków tej choroby, zaś na klinice otolaryngologicznej we Lwowie obserwowano w latach od 1910 do 1920 roku 457 przypadków tej choroby, a w Krakowie od 1894 do 1910—273 przypadki.

Wobec bezwarunkowo zakaźnego charakteru tej choroby koniecznem jest ustalenie, gdzie choroba ta występuje, jakie są drogi jej szerzenia i jaka jest liczebność przypadków twardzieli na terenie Polski, która jest jednem z państw, gdzie najbardziej choroba ta zagnieździła się.

Jak wiadomo ze Zjazdu Ogólno-Słowiańskiego, rejestrację chorych twardzielowych wprowadziła już u siebie Czechosłowacja. Przeprowadzono ją również w zachodnich prowincjach Rosji Sowieckiej (wiadomości z prasy lekarskiej rosyjskiej).

Na terenie Rzeczypospolitej powstał Polski Komitet Narodowy do walki z twardzielą, na czele którego stoją Profesor Uniwersytetu Wileńskiego Dr. Jan Szmurło oraz Prezes Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego Dr. Jan Czarnecki.

W związku z podjętą akcją wydane zostało w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 52 z dn. 29 lipca r. b. poz. 439 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 lipca r. b. w sprawie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na twardziel (Rhinoscleroma), obowiązujące w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia ogłoszenia. Rozporządzenie to będzie następnie przedłużone na dalszy 6-miesięczny okres.

Obecnie stosownie do § 2 wyżej powołanego rozporządzenia Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Departament V Służby Zdrowia) przesyła . . . . egzemlarzy kart rejestracyjnych celem rozesłania ich Starostwom (lekarzom powiatowym), klinikom otolaryngologicznym i zarządom wszystkim szpitali. W razie wyczerpania zapasu kart należy je zapotrzebować w Departamencie Służby Zdrowia.

Zechce Pan Wojewoda wydać odpowiednie zarządzenia co do zgłaszania twardzieli na terenie Województwa oraz polecić Starostwom (lekarzom powiatowym), aby na załączonych kartach rejestracyjnych przesyłały zgłoszenia o każdym przypadku zachorowania na twardziel bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Departamentu Służby Zdrowia), jakoteż do Województwa.

O przypadkach twardzieli, które w myśl wyżej powołanego rozporządzenia zostały już zarejestrowane w ubiegłych tygodniach, należy również nadesłać dane na załączonych kartach rejestracyjnych.

Uwaga: Wzoru karty rejestracyjnej nie podaje się.

324.

Okólnik Nr. 176

z dnia 27 września 1930 r.

(AA. 84/1) o doręczaniu redakcjom czasopism krajowych druków zagranicznych pozbawionych debitu pocztowego w Polsce.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniami niektórych PP. Wojewodów, czy redakcje czasopism krajowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mają prawo otrzymywać egzemplarze czasopism i druków zagranicznych, którym został odebrany debit pocztowy w Polsce, względnie których rozpowszechnianie zostało zakazane, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje.

Obowiązujące obecnie przepisy prasowe (dekret z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych, austrjacka ustawa prasowa z dnia 17.XII 1862 r. i pruska ustawa prasowa z dnia 7.V 1874 r.) nie nadają ani redakcjom czasopism, ani innym instytucjom lub osobom prawa prenumerowania druków zagranicznych, którym został odebrany debit pocztowy w Polsce, względnie których rozpowszechnianie zostało zakazane.

Wyjątkowo indywidualne zwolnienia od generalnego zakazu może w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, wprowadzać tylko ta władza, do której kompetencji należy wydawanie generalnych zakazów, a więc co do obszaru województw zachodnich Rada Ministrów, zaś co do innych obszarów Minister Spraw Wewnętrznych.

325.

Okólnik Nr. 177

z dnia 2 października 1930 r.

(Wojsk. 1534/1) w sprawie uczniów szkół zawodowych — uprawnienia do skróconej czynnej służby wojskowej po skasowaniu praktyki poszkolnej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że zarządzeniem Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego skasowana została praktyka poszkolna w średnich szkołach zawodowych, wymienionych w przyległym załączniku.

Wobec powyższego przy udzieleniu odroczeń służby wojskowej uczniom tych szkół—

należy uważać jako ostatnią klasę szkoły w rozumieniu art. 61 p. 1 ustawy *nie praktykę poszkolną* lecz ostatni teoretyczny kurs nauki.

WYKAZ

średnich szkół technicznych zawodowych.

Województwo Białostockie:

1. Łomża — Państwowa Szkoła Miernicza i Przemysłowo-Leśna im. Marszałka J. Piłsudskiego.

Województwo Kieleckie:

1. Dąbrowa Górnicza — Państwowa Szkoła Górnicza i Hutnicza im. Staszica.
2. Radom — Państwowa Średnia Szkoła Techniczna Kolejowa.
3. Sosnowiec — Państwowa Średnia Szkoła Techniczna Kolejowa.

Województwo Krakowskie:

1. Kraków — Państwowa Szkoła Przemysłowa.

Województwo Lwowskie:

1. Lwów — Państwowa Szkoła Przemysłowa, obecnie Państwowa Szkoła Techniczna.
2. Jarosław — Państwowa Szkoła Budownictwa.

Województwo Łódzkie:

1. Łódź — Państwowa Szkoła Włókiennicza.

Województwo Pomorskie:

1. Grudziądz — Państwowa Szkoła Budowy Maszyn.

Województwo Poznańskie:

1. Bydgoszcz — Państwowa Szkoła Przemysłowa.
2. Poznań — Państwowa Szkoła Budownictwa i Mierniczo-Meljoracyjna.

Województwo Warszawskie:

1. Warszawa — Państwowa Szkoła Chemiczno-Przemysłowa.
2. Warszawa — Państwowa Szkoła Budownictwa.
3. Warszawa — Państwowa Szkoła Drogowa.
4. Warszawa — Państwowa Szkoła Techniczna z Wydziałem Lotniczym i Samochodowym.
5. Warszawa — Państwowa Średnia Szkoła Techniczna Kolejowa.

Województwo Wileńskie:

1. Wilno — Państwową Szkoła Techniczna.

Województwo Wołyńskie:

1. Kowel — Państwową Szkoła Miernicza i Drogowa.

Województwo Śląskie:

1. Bielsko — Państwowa Szkoła Przemysłowa.

326.

Okólnik Nr. 178

z dnia 2 października 1930 r.

(AC. 9343/1) o właściwości władz w sprawach osiedlenia cudzoziemców.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Załatwianie podań cudzoziemców o zezwolenie na osiedlenie należy do właściwości bądź wojewódzkich władz administracji ogólnej, bądź też Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wojewódzka władza administracji ogólnej jest właściwą w dwuch wypadkach:

1) jeżeli podanie o kartę osiedlenia wnosi cudzoziemiec, który w chwili wnoszenia podania znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej i zamierza dopiero przyjechać w celu osiedlenia się na jej obszarze (por. art. 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.VIII.1926 r. o cudzoziemcach — Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 465 — tudzież §§ 20 i 21 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8.XI.1929 r. o ruchu cudzoziemców — Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 575);

2) jeżeli podanie o kartę osiedlenia wniósł cudzoziemiec, który:

a) w dniu 1.I.1927 r. znajdował się już w Rzeczypospolitej,

b) dopełnił obowiązku rejestracji przed dn. 1.VII.1929 r. i

c) dotrzymał przy wnoszeniu podania trzymiesięcznego terminu od daty wystawienia (nieotrzymania) karty pobytu czasowego. (Por. art. 21 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.VIII.1926 r. o cudzoziemcach — Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465, tudzież § 49 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8.XI.1929 r. o ruchu cudzoziemców — Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 575 — w zestawieniu z §§ 39 ust. 2, 42 ust. 1 (załącznik Nr. 15) i 43 ust. 1 dawniej obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o ruchu cudzoziemców — Dz. U. R. P z 1929 r. Nr. 5, poz. 49).

We wszystkich innych wypadkach do rozpatrywania podań o karty osiedlenia powołane jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Por. art. 6 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13.VIII.1926 r. o cudzo-

ziemcach — Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465 w zestawieniu z §§ 23 i 49 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8.XI.1929 r. o ruchu cudzoziemców — Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 575).

Ustalenie właściwości wojewódzkiej władzy admin. ogólnej, w wypadku omówionym wyżej w punkcie 1, nie nasuwa żadnych trudności, wystarcza bowiem stwierdzenie, że podanie zostało napisane zagranicą i złożone we właściwym konsulacie polskim.

Trudniejsze jest ustalenie właściwości w wypadku drugim (punkt 2). Celem uniknięcia omyłek i zbędnej korespondencji z Ministerstwem, należy przy dochodzeniach, dotyczących cudzoziemca, który, prosząc o kartę osiedlenia, znajduje się w Rzeczypospolitej, ustalić w sposób niewątpliwy, czy petent był już w Rzeczypospolitej w dn. 1.I.1927 r.; dzień, w którym dopełnił obowiązku rejestracji; dzień, w którym została mu wystawiona karta pobytu czasowego oraz dzień, w którym wniósł podanie o kartę osiedlenia. Rozumie się samo przez się, że dołączenie tego podania do akt sprawy jest konieczne.

Jeżeli z zestawienia tych dat okaże się, że cudzoziemiec czyni zadość wszystkim trzem warunkom, wyliczonym wyżej pod literami a), b) i c), to do rozpatrzenia sprawy powołani są właściwi P. P. Wojewodowie wzgl. P. Komisarz Rządu m. st. Warszawy. W razie braku choćby jednego z tych warunków właściwe jest M-stwo Spraw Wewnętrznych.

Z pośród około 2.000 akt osiedleńczych nadesłanych dotychczas M-stwu przez kilku P. P. Wojewodów, jedne z nich nie powinny były być wogóle nadsyłane, ponieważ rozpatrzenie ich należy bezsprzecznie do właściwości P. P. Wojewodów, inne natomiast nie pozwalają — bez uzupełniających wyjaśnień — zorjentować się, która władza jest właściwą do ich załatwienia.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych będzie zwracało z powołaniem się na niniejszy okólnik nadesłane akta, bądź celem załatwienia ich przez P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) we własnym zakresie działania, jeżeli można już obecnie stwierdzić, że dana sprawa należy do kompetencji wojewódzkiej władzy administr. ogólnej, bądź też — celem ustalenia właściwości władzy, w myśl wskazówek wyżej udzielonych.

Nasuwa się przypuszczenie, że pomieszanie właściwości władz, powołanych do rozpatrzenia spraw osiedleńczych, zostało prawdopodobnie wywołane niewłaściwem ujęciem § 49 ust. 2 obowiązującego rozporządzenia o ruchu cudzoziemców.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca przeto uwagę, że ustęp 2 § 49, powołując się na § 43 dawniej obowiązującego rozporządzenia, dotyczy faktycznie ustępu 1-go ostatnio wymienionego §-u. Wynika to z tego, że skoro ustęp 1 § 49, cytując § 43, dodał, że chodzi o ustęp 2, należy stąd wnioskować, że ustęp 2 tegoż § 49, cytując ten sam § 43 poprzedniego rozporządzenia, miał na myśli nie cały paragraf, a jego 1-szy ustęp.

W celu uniknięcia pomyłek przy stosowaniu praktycznem wspomnianego § 49 należałoby w tekście ustępu 2-go tego paragrafu dodać w wierszu 3-im po „§ 43" słowa: „ust. 1".

327.

Okólnik Nr. 179

z dnia 7 października 1930 r.

(OB. 4322) w sprawie zobowiązań Skarbu Państwa, wynikających z umów.

Do

PP. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu spraw mniejszości w Katowicach.

Jak stwierdziło Ministerstwo Skarbu, władze i urzędy państwowe wydają osobom i firmom prywatnym pisma, posiadające charakter obligów, w których zobowiązują się do zapłaty, pewnych sum w określonych terminach.

Terminy płatności oznaczane są przytem bądźto na bieżący okres budżetowy, bądźto nawet na okresy przyszłe.

Powyższe postępowanie władz i urzędów państwowych ma miejsce również i w takich wypadkach, gdy władze względnie urzędy nie rozporządzaja kredytami, wystarczającemi na pokrycie umówionych świadczeń.

Wspomniane obligi przedkładane są następnie do realizacji instytucjom bankowym, które je nabywają, potrącając przytem pewne sumy tytułem dyskonta i innych należności bankowych.

Celem uniknięcia podobnych niewłaściwości należy wydać kategoryczne zarządzenia w tym kierunku, by zaniechano wystawiania wszelkich tego rodzaju pism, oraz by w przyszłości zobowiązania Skarbu Państwa wyrażane były jedynie w odpowiednich umowach.

Zarazem Ministerstwo zaznacza, że zobowiązania, wynikające z umów, a mające być zrealizowane w ciągu jednego okresu budżetowego, mogą być zaciągane tylko wówczas, gdy mają dostateczne pokrycie w kredytach budżetowych, na ten cel przeznaczonych, zaś umowy zawierające zobowiązanie, obciążające przyszłe okresy budżetowe, mogą być zawierane w każdym wypadku tylko za uprzednią zgodą Ministerstwa Skarbu.

328.

Okólnik Nr. 180

z dnia 9 października 1930 r.

(OB 4329) o wystawianiu asygnacyj na zwrot nadmiernie potrąconego z uposażeń służbowych podatku dochodowego i opłat emerytalnych.

PP. Wojewodom (z wyjątkiem śląskiego), Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Departamentowi Służby Zdrowia, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach.

Do wiadomości i użytku służbowego.

MINISTERSTWO SKARBU Odpis.
L. D. VII 787/2/30.
Warszawa,
dn. 29 września 1930 r.

W sprawie wystawiania asygnacyj na zwrot nadmiernie potrąconego z uposażeń służbowych podatku dochodowego i opłat emerytalnych.

Do
Wszystkich Władz Centralnych.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli oznajmia, że asygnacje na zwrot niewłaściwie lub nadmiernie potrąconego z uposażeń służbowych podatku dochodowego i opłat emerytalnych mają być wystawione przez te same urzędy, które wyasygnowały odnośne uposażenie.

Dla utrzymania w ewidencji sum, wypłaconych z powyższych tytułów, otwiera się w księdze kredytów i wydatków budżetowych (wzór Nr. 11) osobne konto, na którem zapisuje się wystawione i zrealizowane asygnacje.

Na zwroty nadmiernie potrąconego podatku dochodowego i opłat emerytalnych wystawia się asygnacje z sum obrotowych bez względu na to, czy uiszczenie nastąpiło w bieżącym, czy też w ubiegłym okresie budżetowym.

Nie uwalnia to urzędów asygnujących od obowiązku podawania w asygnacjach dat zarachowania na przychód nadmiernie potrąconej kwoty.

(—) Czauderna
Dyrektor Departamentu.

329.

Okólnik Nr. 181

z dnia 11 października 1930 r.

Nr. (Wojsk. 625/2) o przenoszeniu poborowych do innego rocznika.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ustala w porozumieniu z Min. Spr. Wojsk. następujący tryb postępowania przy przenoszeniu poborowych do innych roczników:

1. Poborowy, który kwestjonuje przynależność do rocznika, z którym staje lub stawał do poboru, a nie może tego udowodnić aktem urodzenia, powinien być w myśl §§ 121 i 189 rozp. wykon. do ustawy o powsz. obow. wojsk. przedstawiony komisji poborowej, celem określenia wieku.

2. O ile poborowy na podstawie aktu urodzenia względnie decyzją kom. pob. przeniesiony będzie do rocznika młodszego, nieobjętego jeszcze wiekiem poborowym, należy skreślić go z list poborowych niewłaściwego rocznika i wpisać do spisu poborowych (ewent. rejestrów) rocznika wskazanego w akcie urodzenia względnie przez kom. pob. Gdyby w stosunku do takiego poborowego wydane było orzeczenie kom. pob. o zdolności do służby wojskowej, orzeczenie to podlega uchyleniu w drodze nadzoru na podstawie art. 43 ust. 4 ustawy. Taki poborowy jest obowiązany stawić się do poboru z właściwym rocznikiem celem ustalenia zdolności do służby wojskowej.

Jeżeli się jednak okaże, że taki poborowy wskutek mylnego zapisu do starszego rocznika odbywa czynną służbę wojskową, powinien on być niezwłocznie zwolniony z tej służby. Powołanie jego do odbycia dalszej czynnej służby wojskowej powinno nastąpić z poborowymi jego właściwego rocznika po uzyskaniu kwalifikacji do kategorji A przy poborze właściwego rocznika.

Poborowych takich można w drodze wyjątku pozostawić w wojsku w charakterze ochotników, o ile o to proszą i odpowiadają warunkom wymaganym od ochotników art. 68 ustawy i §§ 328, 329 rozp. wykon. W tym wypadku są oni obowiązani przedstawić właściwej P. K. U. w drodze służbowej prośby o przyjęcie do służby ochotniczej na ogólnych zasadach z dołączeniem dokumentów i zobowiązań, wymaganych §§ 328, 329 rozp. wykon. Prośby te będą przez władze wojskowe z reguły załatwiane przychylnie o ile nie zachodzą przeszkody ustawowe. Orzeczenie komisji poborowej, wydane w stosunku do tych osób, pozostaje na-

dal ważne jako orzeczenie wydane o zdolności do służby wojskowej w charakterze ochotnika. P. K. U. przenoszą takich szeregowych do listy ochotników i do aneksów.

3. Jeżeli poborowy na podstawie aktu urodzenia lub decyzją kom. pob. przeniesiony będzie do innego rocznika, jednak już objętego wiekiem poborowym, względnie starszego, który już wyszedł z tego wieku, — należy go skreślić z list poborowych niewłaściwego rocznika i wpisać do list poborowych właściwego rocznika.

Gdyby w tym wypadku w stosunku do poborowego wydane było poprzednio orzeczenie komisji poborowej o zdolności do służby wojskowej przed udowodnieniem lub określeniem wieku, orzeczenie to zachowuje moc prawną i podlega również przeniesieniu do list poborowych właściwego rocznika. Jeżeli taki poborowy, zakwalifikowany do kategorji A, nie jest jeszcze wcielony, podlega on wcieleniu do szeregów na ogólnych zasadach. O ile jednak taki poborowy odbywa już czynną służbę wojskową powinien ją pełnić nadal, aż do wysłużenia czasu czynnej służby wojskowej, ustalonego dla danego rodzaju wojska. W tych wypadkach przeprowadza się jedynie czynności, związane z przeniesieniem go do list poborowych i ewidencji wojskowej właściwego rocznika.

4. Szeregowi, odbywający czynną służbę wojskową, o ile kwestjonują przynależność do rocznika, z którym odbywają służbę, powinni udowodnić to aktem urodzenia. Sprawy takie mają być przez władze wojskowe kierowane do właściwych powiatowych władz administracji ogólnej.

Jeżeli szeregowy nie może twierdzenia swego poprzeć aktem urodzenia, podanie na zasadzie art. 71 rozp. o post. admin. pozostawia się bez załatwienia, a sprawę wszczętą umarza się, zawiadamiając o tem interesowanego. Paragrafy bowiem 121 i 189 rozp. wykon. o ustalaniu wieku przez kom. pob. mają zastosowanie tylko do poborowych aż do chwili stawienia się do poboru włącznie, a nie mogą być stosowane do szeregowych, którzy nie kwestjonowali przynależności do rocznika podczas stawania do poboru.

5. Czynna służba wojskowa, odbyta wskutek mylnego zapisu do rocznika starszego podlega zaliczeniu na poczet obowiązkowej czynnej służby wojskowej w stosunku dzień za dzień w myśl § 517 pkt. a rozp. wykon.

6. O wszystkich zmianach w listach poborowych związanych z przenoszeniem do innego rocznika należy zawiadomić właściwą P. K. U. celem przeprowadzenia analogicznych zmian w ewidencji wojskowej, zgodnie z § 117 rozp. wykon.

330.

Okólnik Nr. 182

z dnia 7 października 1930 r,

(OP. 15864/1) o przedstawianiu komisjom lekarskim do zbadania funkcjonarjuszów państwowych, przenoszonych w stan spoczynku.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i P. P. Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Celem ujednostajnienia niejednolitego dotychczas sposobu przedstawiania komisjom lekarskim do zbadania funkcjonarjuszów państwowych, przenoszonych względnie przeniesionych w stan spoczynku, oraz załatwiania odwołań od orzeczeń tychże komisyj lekarskich, Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dnia 30 września 1930 r. Nr. I. 12800/5/30 podało do wiadomości władz naczelnych — celem ścisłego przestrzegania na przyszłość — następujący tryb załatwiania tych spraw, zgodny z art. 31 i następnemi ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 z roku 1924 poz. 46), rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355) oraz judykaturą Najwyższego Trybunału Administracyjnego:

Przy przenoszeniu w stan spoczynku funkcjonarjusza państwowego na zasadzie artykułu 28 lit. a), względnie art. 29 lit. a) lub b) ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. funkcjonarjusz ma prawo prosić władzę, przenoszącą go w stan spoczynku, o przedstawienie go do zbadania komisji lekarskiej I instancji. Prośba ta winna być uwzględniona tylko w tym wypadku, jeżeli została wniesiona w terminie 14-dniowym od daty doręczenia interesowanemu zawiadomienia o zamierzonem przeniesieniu go w stan spoczynku, względnie jeśli takiego zawiadomienia nie doręczono, w terminie 30-dniowym od daty doręczenia funkcjonarjuszowi dekretu wymiaru uposażenia emerytalnego.

W wypadku przeniesienia funkcjonarjusza w stan spoczynku na innej podstawie, niż przewidzianej artykułem 28 lit. a), względnie art. 29 lit. a) lub b) ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. (np. art. 56 ustawy o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), należy również uwzględnić prośbę funkcjonarjusza, jeżeli została wniesiona w terminie 30-dniowym od daty doręczenia mu dekretu zwolnienia ze służby, względnie przeniesienia w stan spoczynku.

O wyniku badania funkcjonarjusza przez komisję lekarską I instancji należy zawsze bez względu na to, czy przedstawienie do zbadania nastąpiło na prośbę funkcjonarjusza, czy też z urzędu, zawiadomić interesowanego, doręczając mu za pokwitowaniem odpis orzeczenia komisji lekarskiej I instancji z ewentualnem opuszczeniem rubryk określających chorobę.

Po zbadaniu funkcjonarjusza przez komisję lekarską I instancji — władza może, opierając się na § 2 ustęp 2 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z własnej inicjatywy — bez prośby funkcjonarjusza — zarządzić ponowne zbadanie funkcjonarjusza przez komisję lekarską II instancji. Zawarte w powyższym paragrafie zastrzeżenie „z uzasadnionej przyczyny“, na którem winno się opierać powyższe zarządzenie jako ogólnikowe i nie wymagające specjalnego dokładnego uzasadnienia, winno być stosowane w tych wypadkach, w których władza ma wątpliwości, czy ustalony przez komisję lekarską I instancji % niezdolności do pracy zarobkowej, względnie utrata zdolności do służby, odpowiada rzeczywistości.

Przeciwko orzeczeniu komisji lekarskiej I instancji może również interesowana osoba wnieść odwołanie. Uwzględnienie takiego odwołania i przedstawienie do zbadania komisji lekarskiej II instancji może jednak mieć miejsce jedynie w tym wypadku, gdy funkcjonarjusz do odwołania, wniesionego w terminie 14-dniewym, dołączył świadectwa przynajmniej dwóch lekarzy prywatnych, stwierdzających chorobę funkcjonarjusza w sposób odmienny, niż to orzekła komisja lekarska I instancji.

Termin 14-dniowy wniesienia odwołania od orzeczenia komisji lekarskiej I instancji liczy się od daty doręczenia badanemu zawiadomienia o wyniku badania przez komisję lekarską I instancji.

W wypadku przeniesienia funkcjonarjusza w stan spoczynku na zasadzie artykułu 29 lit. a) lub b) ustawy emerytalnej władza może przedstawić go do zbadania komisji lekarskiej I instancji, a następnie II instancji bez prośby ze strony funkcjonarjusza i bez uzyskania na to jego zgody.

Równocześnie zaznacza się, *że powyższych czynności winna dokonywać władza wymiarowa, a więc władza II instancji* i dopiero po prawomocnem ukończeniu postępowania przed komisjami lekarskiemi — winna przedkładać Ministerstwu do decyzji odwołania stron przeciwko wymiarowi emerytury wraz ze swemi orzeczeniami i aktami administracyjnemi.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zastrzegło, ażeby władze, przedstawiając funkcjonarjuszów do zbadania komisji lekarskiej II instancji z własnej inicjatywy, nie nadużywały uprawnienia z ustępu 2 § 2 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 9 kwietnia 1924 r. i nie narażały Skarbu Państwa na znaczne koszta, połączone z badaniem funkcjonarjuszów przez komisje lekarskie.

331.

Okólnik Nr. 183

z dnia 13 października 1930 r.

(OP. 15540/2) o terminach wykonania zarządzeń personalnych Ministerstwa.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Uzupełniając postanowienia okólnika mego Nr. 66/OP. 372/27 z dn. 1 kwietnia 1927 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 1/2, poz. 77), zarządzam co następuje:

1. Od chwili otrzymania przez Wojewodę (Komisarza Rządu) dekretu ministerjalnego, zarządzającego przeniesienie podwładnego temuż Wojewodzie urzędnika na teren innego województwa, dany Wojewoda nie powinien wydawać decyzyj w sprawach udzielenia urlopu przeniesionemu lub poddania stanu jego zdrowia badaniu lekarskiemu. Wydawanie tych zarządzeń zastrzega się od rzeczonego momentu temu Wojewodzie, na którego teren urzędnik został przeniesiony.

Podanie o urlop lub o zarządzenie badania lekarskiego zainteresowany urzędnik składa w takich wypadkach na ręce Wojewody, właściwego dla dotychczasowego miejsca służby. Tenże Wojewoda, przesyłając odnośne podanie Wojewodzie upoważnionemu do wydania decyzji w myśl ustępu poprzedniego, zwalnia jednocześnie przeniesionego urzędnika z dotychczasowych obowiązków służbowych i skreśla go ze swego etatu.

2. Jeżeli już w chwili nadejścia do Wojewody dekretu o przeniesieniu, przenoszony urzędnik nie pełnił służby z powodu udzielonego mu *poprzednio* urlopu, to za moment przejścia pod zwierzchnictwo i na etat Wojewody, właściwego dla nowego miejsca służby, jest termin upływu udzielonego przed przeniesieniem urlopu.

3. Jeżeli w chwili nadejścia do Wojewody dekretu o przeniesieniu, przenoszony urzędnik jest obłożnie chory, natenczas należy, nie doręczając dekretu, zarządzić bezzwłocznie zbadanie stanu zdrowia tego urzędnika przez lekarza urzędowego (ewent. komisję lekarską), przyczem w sporządzonem sprawozdaniu poza przebiegiem choroby, ścisłem rozpoznaniem i uzasadnionem przewidywaniem należy wyraźnie stwierdzić, czy badany może przejechać do nowego miejsca służbowego już w danej chwili, czy też po upływie określonego terminu.

Odpis tego sprawozdania wraz z umotywowanym wnioskiem Pana Wojewody należy bezzwłocznie przesłać Ministerstwu. Dopóki nie nastąpi decyzja Ministerstwa, chory urzędnik pozostaje nadal na dawnym swym etacie, a zarządzenie o przeniesieniu uważa się za zawieszone.

332.

Okólnik Nr. 184.

z dnia 14 października 1930 r.

(SS. 353/3) o interpretacji art. 174 ustawy budowlanej.

Do

Panów Wojewodów (oprócz Wojewody śląskiego).

W związku z zapytaniem jednego z Urzędów Wojewódzkich, czy Wydział Powiatowy jest państwową władzą nadzorczą w rozumieniu art. 174 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej P. z dn. 16.II 1928 o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych wyjaśnia, że termin „państwowa władza nadzorcza", użyty w art. 174 powołanego rozporządzenia zgodnie z postanowieniem art. 42 ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych z dn. 11.VIII 1923 r. oznacza władzę nadzorczą nad związkami komunalnemi w rozumieniu art. 36 ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych; w wypadku bowiem przewidzianym przez art. 174 ustawy budowlanej, mamy do czynienia z uprawnieniem finansowem związków komunalnych. Wydział Powiatowy jest więc władzą nadzorczą w stosunku do związków komunalnych wymienionych w p. a) art. 36 ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych. Z funkcjami nadzorczemi, wypływającemi z uprawnienia, przewidzianego w art. 174, nie pozostają w żadnym związku funkcje, wypływające z uprawnienia, opierającego się na art. 394, ponieważ w tym ostatnim wypadku organa wykonawcze związków kom. występują jako władze administracji ogólnej.

333.

Okólnik Nr. 185

z dnia 15 października 1930 r.

(OB. 4164/2) w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów prowizorycznych i pracowników kontraktowych, zwalnianych ze służby bez wypowiedzenia.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu spraw mniejszości w Katowicach.

W związku z zapytaniem jednego z P. P. Wojewodów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że prowizorycznym funkcjonarjuszom państwowym, zwalnianym ze służby przed upływem terminu wypowiedzenia, zastrzeżonego w ich nominacjach w myśl art. 5 ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164 z 1922 r.), należy wypłacać za czas do upływu tego terminu pełne wynagrodzenie, a więc łącznie z 15% dodatkiem miesięcznym oraz dodatkiem na mieszkanie.

Podobnie należy postępować również z pracownikami kontraktowymi, zwalnianymi przed upływem terminu, zastrzeżonego w umowach, wypłacając im za pozostały do terminu czas pełne wynagrodzenie łącznie z 15% dodatkiem, lecz oczywiście, bez dodatku na mieszkanie, który wogóle nie jest im wypłacany.

W końcu Ministerstwo zauważa, że wyjaśnienie, zawarte w okólniku Nr. 94 z 27 kwietnia 1929 r. co do niewłączania do odpraw dodatków 15% i mieszkaniowego, nie ma zastosowania zarówno do prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych, jak i do pracowników kontraktowych, do których wyłącznie stosować należy niniejszy okólnik.

VI.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

334.

Pismo Nr. OB. 4264

z dnia 30 września 1930 r.

w sprawie odpisywania umorzonych zaliczek na uposażenie.

P. P. Wojewodom (z wyj. śląskiego), Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy, Departamentowi Służby Zdrowia, Głównej Komendzie Policji Państwowej, Korpusowi Ochrony Pogranicza, Głównemu Urzędowi Statystycznemu, Urzędowi do Spraw Mniejszości w Katowicach

do wiadomości.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. VII. 1558/2/30.

Warszawa, dnia 6 września 1930 r. — Odpis.

W sprawie odpisu umorzonych zaliczek na uposażenie — na pismo z 27 sierpnia 1930 r. Nr. 4885/Rach.

Do

Ministerstwa Rolnictwa w miejscu.

Umorzenie zaliczek na uposażenie, zarządzone z powodu nieściągalności w myśl okól-

nika Ministerstwa Skarbu z dnia 4.VII 1930 r. L. D. III. 205/1 należy zapisywać w kartach likwidacyjnych, a nadto należy założyć i prowadzić osobną ewidencję tychże (na odrębnem koncie w księdze funduszów specjalnych) ogólną zaś sumę odpisanych, zaliczek wykazać w zamknięciu rachunkowem.

(—) *Czauderna*
Dyrektor Departamentu.

335.

Pismo Nr. Wojsk. 1531/1.

z dnia 2 października 1930 r.

w sprawie wyższej Szkoły Handlowej w Dijon, — odroczenie służby wojskowej dla słuchaczy.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (pismo z dnia 19.IX b. r. Nr. 1 Prez. 6185/30) na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 26 marca 1929 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 315) uznaje Wyższą Szkołę Handlową w Dijon—École Supérieure de Commerce à Dijon — za uczelnię wyższą, równorzędną z krajowemi w rozumieniu ustępu 2 art. 61 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

336.

Pismo Nr. Wojsk. 1561/1

z dnia 2 października 1930 r.

w sprawie Państwowej Szkoły Mierniczej w Warszawie, — odroczenie służby wojskowej

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 18.IX b. r. Nr. III. T. Z. 7833/30, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że Państwowa Szkoła Miernicza w Warszawie, jakkolwiek nominalnie ma 4 kursy nauki, to jednak faktycznie — ze względu na to, że kursu pierwszego nie posiada, okres nauki jest w tej szkole trzyletni. Kurs zatem III szkoły nie jest ostatnim, gdyż ostatnim jest kurs IV.

O powyższem należy uczynić odpowiednią adnotację w załączniku do rozporządzenia M.W.R. i Ośw. Publ. z dn. 26.IV b. r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 410).

337.

Pismo Nr. OL 3666/1

z dnia 6 października 1930 r.

w sprawie ochrony przyrody.

Do

Panów Wojewodów.

Przesyłam do wiadomości z poleceniem wydania odpowiednich zarządzeń i dopilnowania wykonania w myśl życzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

MINISTER
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.
Nr. IVN—5956/30. Odpis.
Warszawa,
dn. 8 września 1930 r.

Okólnik w sprawie ochrony przyrody.

Do

Pana Ministra Spraw Wewnętrznych.

Brak specjalnej ustawy o ochronie przyrody, której projekt, opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną nie uzyskał jeszcze, jak Panu Ministrowi wiadomo, mocy obowiązującej oraz zwiększający się z roku na rok zakres prac na polu ochrony przyrody wymaga w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 czerwca 1925 roku o trybie załatwiania spraw ochrony przyrody (Monitor Polski Nr. 141) ścisłej współpracy Delegata Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do spraw ochrony przyrody (obecnie ul. Lubicz 46—Kraków prof. dr. Władysław Szafer) oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody z władzami administracyjnemi.

W związku z powyższem mam zaszczyt prosić Pana Ministra

1-o o zwrócenie uwagi Panów Wojewodów na:

1) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 roku o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110);

2) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 roku o zagospodarowaniu lasów niestanowiących własności Państwa (Dz U. R. P. Nr. 57);

3) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o zagospodarowaniu lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 36);

4) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 roku o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29).

5) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23).

6) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o ochronie zwierząt (Dz. U. R. P. Nr. 36).

7) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku zmieniające ustawę o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 36), które w poszczególnych artykułach uwzględniają postulaty ochrony przyrody i

2-o o polecenie podwładnym Sobie organom szybkiego i życzliwego ustosunkowywania się do nagłych i niecierpiących często zwłoki spraw, związanych z ochroną przyrody.

Minister

(—) Czerwiński.

338.

Pismo Nr. OP. 15866/1

z dnia 7 października 1930 r.

o opłatach stemplowych od zobowiązań majątkowych, pozostających w związku z przygotowaniem do służby państwowej.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i P. P. Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i stosowania następujące wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu z dnia 19 września 1930 r. Nr. D. V 3705/6 w sprawie opłat stemplowych od zobowiązań majątkowych, pozostających w związku z przygotowaniem do służby państwowej:

„Deklaracja, na mocy której funkcjonarjusz państwowy (w szczególności też funkcjonarjusz przedsiębiorstwa państwowego) zobowiązuje się do zapłacenia Państwu pewnej kwoty na wypadek rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem, wymienionym w deklaracji, a mianowicie, tytułem zwrotu wydatków, poniesionych przez Państwo na szkolenie osoby, składającej ową deklarację — deklaracja taka, podlega zasadniczo opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 114 u. o. s.

Ministerstwo Skarbu ustaliło jednak, na mocy art. 49 i 177 u. o. s., że opłata, o której mowa, nie ma być uiszczona przy sporządzeniu deklaracji, lecz ma być uiszczona tylko w takim razie, jeżeli stanie się wymagalną kwota, należna w myśl deklaracji tytułem zwrotu wydatków na szkolenie. W tym wypadku opłata stemplowa ma być wymierzona w myśl art. 32 u. o. s. przez organ urzędowy (względnie organ przedsiębiorstwa państwowego), który ustala wysokość kwoty, stanowiącej zwrot wydatków na szkolenie. Opłata ma być obliczona w wysokości 0,5% od kwoty, należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie. Do uiszczenia opłaty stemplowej są obowiązane solidarnie (art. 15, punkt „Ia" u. o. s.): osoba, obowiązana do zwrotu wydatków na szkolenie, oraz podmiot majątkowy, uprawniony do żądania tej kwoty (Skarb Państwa względnie przedsiębiorstwo państwowe lub zakład państwowy, będące odrębnemi osobami prawnemi). Opłata ma być wniesiona do kasy skarbowej w ciągu 3 miesięcy od daty decyzji, ustalającej wysokość kwoty należnej tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

Oświadczenia osób trzecich, przyjmujących poręką za dopełnienie zobowiązania, wynikającego z deklaracji, o której mowa, podlegają opłatom stemplowym według zasad, podanych w art. 117 u. o. s. w brzmieniu ustalonem w art. 1, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 804). Te opłaty mają być uiszczane przy sporządzaniu dokumentów poręki według zasad ogólnych. Mają być więc uiszczane gotówką do rąk notarjusza, jeżeli dokument poręki został sporządzony w formie aktu notarjalnego lub notarjalnie uwierzytelnionego poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki. W razie zaś sporządzenia takiego dokumentu na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki i niezastosowania ustępu ostatniego art. 29 u. o. s., ma zastosowanie § 1, punktu 4, rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11 sierpnia 1930 r. (Monitor Polski z r. 1930 Nr. 202, poz. 288, Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu z r. 1930 Nr. 26. poz. 460).

Powyższe zasady mają być stosowane również wówczas, gdy do ewentualnego zwrotu kosztów szkolenia funkcjonarjusza państwowego zobowiązuje się nie ten funkcjonarjusz, ale osoba trzecia, tudzież gdy student, otrzymujący stypendjum od Państwa — albo osoba trzecia — zobowiązują się do zwrotu stypendjum (lub jego części, lub jego wielokrotności) w razie przerwania studjów lub niewstąpienia do służby państwowej lub rozwiązania stosunku służbowego przed pewnym terminem.

W przypadkach, o których mowa, ewentualna należność z tytułu opłaty stemplowej ma być prowadzona w ewidencji w taki sam sposób, w jaki jest utrzymywana w ewidencji ewentualna należność tytułem zwrotu wydatków na szkolenie.

339.

Pismo Nr. OL. 3702/1.

z dnia 8 października 1930 r.

w sprawie poufności, wzgl. tajności porządków dziennych zjazdów starostów i innych zebrań perjodycznych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec zdarzających się w tej mierze uchybień Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę Pana Wojewody (P. Komisarza Rządu) na konieczność przestrzegania zasad tajności, względnie poufności także i przy rozsyłaniu zaproszeń na zjazdy starostów, zebrania perjodyczne kierowników władz I lub II instancji i t. p. oraz przy redagowaniu protokółów tychże zebrań, o ile porządkiem dziennym lub załącznikami objęte są sprawy o charakterze tajnym lub poufnym.

Odnosi się to w pierwszym rzędzie do spraw „mob", wogóle zaś kryterja podziału spraw na jawne, poufne i tajne ustalają okólniki Nr. Nr. 218 i 218/a z 16 i 19 listopada 1928 r.

VII.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

340.

„Encyklopedja Podręczna Prawa Publicznego" dzieło zbiorowe, pod redakcją prof. dr. Z. Cybichowskiego.

Encyklopedja powyższa w 2 tomach obejmuje w formie krótkich artykułów, zamieszczonych w porządku alfabetycznym, przedstawienie wszystkich ważniejszych zagadnień prawa konstytucyjnego, administracyjnego i międzynarodowego, wobec tego stanowi ona pożyteczny podręcznik teoretyczny dla każdego prawnika, niezbędną zaś jest dla nieprawników i pragnących sobie wyjaśnić podstawowe pojęcia prawne.

Książkę tę zaleca się do użytku powiatowych i wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać w sprzedaży ratalnej w 10-ciu ratach w Instytucie Wydawniczym „Biblioteka Polska" w Warszawie. Cena za egz. oprawny w płótno 125 zł.

341.

„Przymusowe ubezpieczenie od ognia w Polsce".

Książka ukazała się nakładem Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w opracowaniu Franciszka Zarębskiego mstra praw. Książka ta zawiera podstawowe wiadomości o celach, znaczeniu i zasadach ubezpieczenia oraz o organizacji przymusowych i dobrowolnych ubezpieczeń w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych oraz zbiór rad i wskazówek dla właścicieli budowli podlegających przymusowemu ubezpieczeniu od ognia.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej.

342.

„Podstawy do projektowania małych zakładów kąpielowych" —

w opracowaniu inż. Z Rudolfa kierownika działu inż. sanitarnaj Dep. V M. S. Wewn. i p. T. Kowalczyka. Książkę tę zaleca się do użytku magistratów i urzędów gminnych, dla których może być bardzo pożyteczna przy projektowaniu zakładania kąpielisk ludowych.

B. Interesujące urzędników administraji spraw wewnętrznych.

343.

„Materjalne i Formalne Prawo Wodne" — Alfred Neuman.

W maju 1930 r. ukazała się praca A. Neumana, Naczelnika Wydziału Administracyjnego w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie p.t. „Materjalne i Formalne Prawo Wodne". Książka ta podaje całokształt prawodawstwa wodnego R. P. z komentarzami, przytacza szereg wyroków Najw. Trybunału Administracyjnego, Sądu Najwyższego i Trybunału Kompetencyjnego, oraz zawiera znaczną ilość wzorów postępowania w praktyce mogących oddać usługi urzędnikom przeprowadzającym dochodzenia wodnoprawne.

Poprzednie wydanie tej książki (zawierające w porównaniu z obecnem, znacznie mniej materjału), było zalecone przez Minist. Spr. Wewn. do użytku władz administracji ogólnej (patrz Dz. Urz. Minist. Spr. Wewn. z/r. 1929 Nr. 10 poz. 238).

Książkę można nabywać u autora, Stanisławów, Urząd Wojewódzki.

344.

„Przegląd Prawa Urzędniczego".

Dwutygodnik pod redakcją d-ra Włodzimierza Hekajłło radcy min. w Ministerstwie Skarbu.

Powyższe czasopismo wychodzące od kwietnia b. r., podaje wszelkie przepisy z zakresu prawa urzędniczego, orzecznictwo Trybunału Administracyjnego i dział porad redakcyjnych.

Czasopismo można abonować p. a. Warszawa, Filtrowa 73, dr. Włodzimierz Hekajłło (konto czekowe w PKO Nr. 41307).

345

Chłodnictwo w gospodarstwie narodowem Polski Dr. Antoni Leparski.

Nakładem Instytutu szerzenia praktycznej wiedzy przemysłowej ukazała się książka dr. A. Leparskiego p. t. „Chłodnictwo w gospodarstwie narodowem Polski". Książka ta omawia zagadnienie chłodnictwa zarówno pód względem gospodarczym jak i technicznym.

Webec stałego wzrostu produkcji hodowlanej i rozwijającego się wywozu jej przetworów, książka dr. Leparskiego, jako omawiająca racjonalną organizację chłodnictwa, stanowi wartościowy materjał dla czynników zajmujących się bądź samą hodowlą, bądź exportem jej przetworów.

Książka ta może zainteresować państwowe i komunalne urzędy administracji ogólnej, a w szczególności powiatowe związki komunalne i zarządy miast wydzielonych.

Książkę można nabywać we wszystkich księgarniach po cenie zł. 6.50 za egz., lub też w Instytucie szerzenia wiedzy praktycznej Nowy-Świat 67, na warunkach ulgowych.

Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie ukazała się praca D-ra Zdzisława Korpińskiego, referenta Banku Gospodarstwa Krajowego p. t.:

„Zagadnienia oszczędnościowo-budowlane zagranicą".

W pracy tej, poprzedzonej przedmową inż. Czesława Klarnera, b. Ministra Skarbu, autor przedstawia na podstawie źródeł polskich, angielskich, francuskich i niemieckich rozwój ruchu oszczędnościowo-budowlanego.

Staraniem kwartalnika „Sprawy Obce" wydana została praca Cezarego Berezowskiego, radcy biura prawnego Prezydjum Rady Ministrów:

„O artykule 19 Statutu Ligi Narodów"

omawiająca szczegółowo na podstawie szeregu źródeł zagranicznych warunki stosowania art. 19 Ligi.

Ukazało się 2-e wydanie książki p. t.: „Polska ustawa przemysłowa" w opracowaniu A. Dobieckiego, em. Dyrektora Depart. i R. Śląskiego, radcy min. z Min. Przemysłu i Handlu, nakładem Wojewódzkiego Instytutu Wydawniczego w Poznaniu.

Praca stanowi komentarz do rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o prawie przemysłowem, obejmując obok rozporządzeń wykonawczych, okólników i wykładni również i przegląd szeregu przepisów, mających związek ze stosowaniem prawa przemysłowego. Książka powyższa jest zalecona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do użytku władz przemysłowych.

VIII.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 sierpnia 1930 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 28.VIII 1930 r. mianował naczelnika wydziału IV st. sł. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Dr. Ducha Kazimierza naczelnikiem wydziału w IV st. sł. w Głównym Urzędzie Statystycznym naczelnika wydziału IV st. sł. w Głównym Urzędzie Statystycznym Jaroszewicza Władysława Komisarzem Rządu w Warszawie, komisarza rządu w Warszawie IV st. sł. Kaweckiego Henryka naczelnikiem wydziału IV st. sł. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych; postanowieniem zaś z dnia 29.VIII.30 r. przyjął zgłoszone wystąpienie ze służby Wojewody lwowskiego Wojciecha Gołuchowskiego i postanowieniem z tegoż dnia mianował Wojewodę stanisławowskiego Dr. Bronisława Nakoniecznikowa Klukowskiego wojewodą lwowskim w dotychczasowym IV st. sł.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowani:

pracowniczka kontraktowa w X grupie uposażenia Gulanowska Helena Marja — rejestratorem X st. sł. dnia 5.VIII. 30 r.

pracowniczka kontraktowa w IX grupie uposażenia Korsakowa Antonina — rejestratorem IX st. sł. dnia 9.VIII. 30 r.

prow. radca ministerjalny VI st. sł. Miller Felicjan — radcą ministerjalnym w VI st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

starosta grodzki lwowski VI st. sł. Klotz Aleksander Alfons—radcą ministerjalnym VI st. sł. dnia 14.VIII. 30 r.

pracowniczka kontraktowa w X grupie uposażenia Moszyńska Regina — do odwołania rejestratorem X st. sł. dnia 14.VIII. 30 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

rejestrator IX st. sł. w stanie nieczynnym Horbaczewska Alicja dnia 22.VIII. 30 r.

B) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Zwolnieni ze służby:

prow. kierownik oddziału w VI st. sł. w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie inż. Lelesz Edmund—z dniem 31.VII. 30 r.

prow. asystent VIII st. sł. w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie Praussowa Marja—na własną prośbę z dniem 31.VIII, 30 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

prymarjusz VII st. sł. w Państwowym Zakładzie dla umysłowo chorych w Kulparkowie Dr. Fox Jan — na własną prośbę z dniem 31.VIII. 30 r.

C) We władzach wojewódzkich:

Naczelnika wydziału V st. sł. Karasińskiego Walerjana odwołano ze stanowiska wicewojewody lubelskiego, poruczając funkcje wicewojewody naczelnikowi wydziału V st. sł. Włoskowiczowi Władysławowi—dnia 28.VIII. 30 r.

Pozostającemu w dyspozycji Min. Spraw Wewn. kpt. W. P. Lutomskiemu Wacławowi poruczono kierownictwo wydziału w urzędzie wojewódzkim łódzkim dnia 30.VIII. 30 r.; takież kierownictwo wydziału w urzędzie wojewódzkim poznańskim poruczono pozostającemu w dyspozycji Min. Spraw Wewn. kpt. W. P. Bieleckiemu Eugenjuszowi—dnia 9.VIII. 30 r.

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim białostockim:

Starosta powiatowy ostrowski w Ostrowie wlkp. Kaczyński Stanisław — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 25.VIII. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim poleskim:

Starosta powiatowy łuniniecki VI st. sł. Jagodziński Zygmunt — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

Starosta powiatowy sarneński VI st. sł. Grodyński Stanisław — radcą wojewódzkim VI st. sł. dnia 28.VIII. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim pomorskim:

Starosta powiatowy jędrzejowski VI st. sł. Biały Bronisław — inspektorem wojewódzkim VI st. sł. dnia 30.VIII. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim poznańskim:

Trzciński Aleksander — naczelnikiem wydziału V st. sł. dnia 21.VIII. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim śląskim:

prow. naczelnik wydziału V st. sł. Dr. Orszulok Paweł — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym V st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

W Urzędzie Wojewódzkim tarnopolskim:

podkomisarz P. P. Klimczak Władysław — referendarzem VIII st. sł. dnia 14.VIII.30 r.

Przeniesieni:

naczelnik wydziału V st. sł. Galasiewicz Celestyn — z Urzędu wojewódzkiego białostockiego do urzędu wojewódzkiego nowogródzkiego dnia 25.VIII. 30 r.

asesor VIII st. sł. Szabunio Felicjan—z Urzędu wojewódzkiego nowogródzkiego do Urzędu wojewódzkiego wileńskiego dnia 31.VIII.30 r.

naczelnik wydziału V st. sł. i b. wicewojewoda białostocki Dr. Dziadosz Władysław do Zarządu Centralnego Min. Spraw Wewn. dnia 19.VIII. 30 r.

Uchylono dekret z dnia 16.VI.30 r. przenoszący referendarza VII st. sł. Weryńskiego

Jana z Urzędu wojewódzkiego lwowskiego do Starostwa powiatowego lwowskiego i pozostawiono go w Urzędzie wojewódzkim lwowskim— dnia 6.VIII. 30 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim kieleckim Mazurkiewicz Henryk dnia 31.VIII. 30 r.

inspektor farmaceutyczny VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim krakowskim Muthsam Hugon — z dniem 31.VIII. 30 r.

D) We władzach powiatowych.

Mianowani:

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowem łódzkiem Wasiewicz Jan — starostą powiatowym borszczowskim VII st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

starosta powiatowy trembowelski VI st. sł. Goliński Kazimierz— starostą powiatowym czortkowskim VI st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

starosta powiatowy czortkowski VI st. sł. Federowicz-Jackowski Adam — starostą powiatowym buczackim VI st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

starosta powiatowy borszczowski VI st. sł. Schreiber Ludwik—starostą powiatowym trembowelskim VI st. sł. dnia 11.VIII. 30 r.

starosta powiatowy jarociński VII st. sł. Wąs Piotr Henryk — starostą powiatowym wadowickim VII st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

prow. referendarz VII st. sł. w Starostwie grodzkiem wileńskiem Mieszkowski Jan — do odwołania starostą grodzkim białostockim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. w Województwie poznańskiem Libucha Józef — starostą powiatowym jarocińskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

starosta powiatowy wadowicki VI st. sł. Dr. Dynowski Konrad — starostą powiatowym grybowskim VI st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

prow. starosta powiatowy VI st. sł. w Pułtusku Koch Ryszard — starostą powiatowym pułtuskim VI st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

radca ministerjalny VI st. sł. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Strowski Jerzy — starostą powiatowym drohickim VI st. sł. dnia 16.VIII. 30 r.

starosta powiatowy kołomyjski VI st. sł. Dr. Skwarczyński Bolesław — starostą powiatowym tarnowskim VI st. sł. dnia 21.VIII. 30 r.

starosta powiatowy bohorodczański VI st. sł. Dr. Nowak Józef — starostą powiatowym kołomyjskim VI st. sł. dnia 21.VIII. 30 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Witkowski Lucjan — starostą powiatowym ostrowskim w Ostrowi mazowieckiej dnia 21.VIII. 30 r.

starosta powiatowy w Ostrowi maz. Zarzycki Romuald — referendarzem VII st. sł. w województwie nowogródzkiem dnia 21.VIII. 1930 r.

nadkomisarz P. P. Gallas Leon — starostą grodzkim lwowskim w VI st. sł. dnia 26.VIII. 30 r.

starosta powiatowy drohicki VI st. sł. Dunin-Markiewicz Edward — starostą powiatowym sarneńskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 28.VIII. 30 r.

ppłk. W. P. w dyspozycji Min. Spraw Wewn. Czachowski Konstanty — do odwołania starostą powiatowym łuninieckim w VI st. sł. dnia 29.VIII. 30 r.

prow. lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie powiatowem wrzesińskiem Dr. Jagliński Józef — lekarzem powiatowym w dotychczasowym VII st. sł. dnia 20.VIII. 30 r.

kontraktowy lekarz powiatowy w Starostwie powiatowem radomskiem Dr. Postolko Stanisław — lekarzem powiatowym VII st. sł. dnia 8.VIII. 30 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Soja Zdzisław — ze starostwa powiatowego kosowskiego w Koso-

wie pokuckim do Starostwa powiatowego stryjskiego dnia 1.VIII. 30 r.

referendarza VII st. sł. Olszewskiego Stanisława zwolniono z kierownictwa starostwa grybowskiego i oddano do dyspozycji Wojewody krakowskiego dnia 12.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. Łoś Adam — ze starostwa powiatowego krośnieńskiego do Urzędu wojewódzkiego lwowskiego — dnia 14.VIII. 30 r.

prow. radca wojewódzki VI st. sł. Tarnogórski Feliks — ze Starostwa powiatowego tarnopolskiego do Starostwa powiatowego skałackiego z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa — dnia 21.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. Miszewski Ludwik — ze Starostwa powiatowego krzemienieckiego w obręb województwa kieleckiego dnia 22.VIII. 1930 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Łobos Stanisław ze Starostwa powiatowego kościerskiego — do Starostwa powiatowego w Ostrowie wielk. z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 21.VIII. 30 r.

sekretarz X st. sł. Struzik Mieczysław ze Starostwa powiatowego lubartowskiego do Starostwa powiatowego mińsko-mazowieckiego — dnia 25.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. Zaufall Jan — ze Starostwa powiatowego sanockiego do Starostwa powiatowego jędrzejowskiego z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 30.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. Dr. Weyde Jan — z Dyrekcji Policji w Bielsku w obręb województwa pomorskiego dnia 21.VIII. 30 r.

lekarz powiatowy VII st. sł. Dr. Jędraszko Bolesław ze Starostwa powiatowego węgrowskiego do Starostwa powiatowego kutnowskiego dnia 23.VIII.30 r.

lekarz powiatowy VIII st. sł. Dr. Rymaszewski Jerzy — ze Starostwa powiatowego lubomelskiego na stanowisko lekarza powiatowego dla portu gdyńskiego w Gdyni w dotychczasowym stopniu służbowym dnia 20.VIII.30 r.

Zmieniono dekret z dnia 10.VI.30 r., przenoszący referendarza VII st. sł. Dr. Jaskólskiego Marjana ze starostwa stopnickiego do starostwa opoczyńskiego, zarządzając przeniesienie D-ra Jaskólskiego do urzędu wojewódzkiego kieleckiego — dnia 5.VIII. 30 r.

Zwolnieni ze służby:

starosta powiatowy kolbuszowski VI st. sł. Dr. Prądzyński Edward — na własną prośbę dnia 8.VIII.30 r.

prow. starosta grodzki białostocki VI st. sł. Jercho Władysław — na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej dnia 11.VIII. 30 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowem brodnickiem Blokus Franciszek — na własną prośbę dnia 19.VIII. 30 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

referendarz VII st. sł. w stanie nieczynnym w Starostwie grodzkiem lwowskiem Galeński Mieczysław — dnia 19.VIII. 30 r.

starosta grodzki południowo-warszawski VI st. sł. w stanie nieczynnym Biendarzewski Henryk — dnia 21.VIII. 30 r.

lekarz powiatowy VI st. sł. w Starostwie powiatowem rzeszowskiem Dr. Godlowski Aleksander—na własną prośbę z dniem 30.IX. 30 r.

lekarz powiatowy VI st. sł. w Starostwie powiatowem częstochowskiem Dr. Hertzberg Władysław—na własną prośbę z dniem 30.IX.30 r.

Przeniesieni w stan nieczynny:

uchwałą Rady Ministrów z dnia 1.VIII.30 r. referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowem tarnobrzeskiem Eckhardt Stanisław,

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowem żółkiewskiem Nieć Tadeusz,

asesor VIII st. sł. w Starostwie powiatowem miechowskiem Iwański Kazimierz.

Zmarli:

Starosta powiatowy VI st. sł. w Gródku Jagiellońskim Zieliński Mieczysław dnia 25.VIII.30 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowem w Dąbrowie Winiarski Alfred dnia 31.VIII. 30 r.;

E) w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Toruniu:

Mianowany:

radca wojewódzki VI st. sł. z etatu Ministerstwa Rolnictwa Muszyński Eugenjusz — referendarzem VII st. sł. zgodnie z deklaracją — dnia 20.VIII.30 r.

F) W Tymczasowym Wydziale Samorządowym we Lwowie.

Mianowany:

urzędnik rachunkowy II kategorji VI st. sł. Wełoszvński Juljan — naczelnikiem rachuby w VI st. sł. dnia 26.VIII. 30 r.

Sprostowanie:

W Dzienniku Urzędowym Nr. 14 z dnia 15 września 1930 r. na stronie 646 (22) w prawej szpalcie w 5 wierszu od góry winno być „...radcą wojewódzkim VI st. sł...".

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.